

İNFERTİLİTE TEDAVİSİ İLE İLİŞKİLİ İKİNCİL HİPERSOMNİ OLGUSU

1Aslı Ece ÇİLLİLER, 2Hikmet FIRAT

1Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği, Ankara

2Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, Ankara

GİRİŞ ve AMAÇ: Gündüz aşırı uykululuğu toplumda oldukça yaygındır ve çoğu zaman ikincil nedenlerle ilişkilidir. Pek çok hormonun uyku uyanıklık döngüsünün düzenlenmesindeki rolü araştırılmıştır ve en açık ilişki östrojen ve progesteron için gösterilmiştir. Hayvan modellerinde yapılan çalışmalar, progesteronun hipnotik etkilerinin potansiyel mekanizması hakkında bilgi sağlamıştır. Progesteronun, uyku paternini GABA-A reseptörlerinin agonisti olarak değiştirebildiği gösterilmiştir. Bu etkinin, hayvan çalışmalarında GABA-A reseptör antagonisti verildiğinde tersine çevrildiği ve bu durumun progesteron ve gabaerjik reseptörler arasındaki ilişkiyi doğruladığı öne sürülmüştür. Bu olgu hipersomninin, kullanılan tedavilere sekonder gelişebileceğini vurgulamak için sunulmuştur.

OLGU: Yirmi yedi yaşında kadın hasta 15 gün önce araç kullanırken trafik kazası geçirmesi sonrası alınan öyküde kaza anını hatırlamadığını belirtmesi üzerine tarafımıza yönlendirilmiş olması nedeniyle polikliniğimize başvurdu. Alınan öyküde kazadan üç gün sonra da benzer şekilde karşı konulamaz bir uyku isteği ile birlikte yaklaşık 15 dakika kadar süre ile uyuduğu bir atak daha tarifliyordu. Özgeçmişinde özellik olmayan hasta, son üç aydır Kadın hastalıkları ve Doğum uzmanı tarafından infertilite tanısı ile başlanılmış olan 200 mg mikronize progesteron ve 50 mg klomifen sitrat'ın dönüşümlü olarak uygulandığı tedaviyi kullanmakta idi. Soy geçmişinde kuzeninin narkolepsi tanısı ile tedavi altında olduğu öğrenildi. Nörolojik muayenesi normaldi. Vücut kitle indeksi 21.5 olan hastanın rutin tam kan incelemeleri, beyin manyetik rezonans görüntülemesi ve elektroensefalografisinde patoloji izlenmedi. Epworth uykululuk ölçeği (EUÖ) puanı 11 idi. Polisomnografide (PSG) uyku etkinliğinin %97.1, uyku latansının 6 dakika, REM latansı ise 66 dakika idi. Apne indeksi 0.1/saat olan hastanın, Apne –Hipopne indeksi 1.8/saat olarak bulundu. PSG'nin hemen ardından yapılan çoklu uyku latans testinde (ÇULT) ortalama uyku latansı 6,8 dakika idi ve uyku başlangıcı hızlı göz hareketi (SOREM) gözlenmemişti.

Bu sonuçlara göre hastada ilaç kullanımına bağlı hipersomni düşünüldü. Almakta olduğu hormon tedavisi kesildi. Tedavi kesimi sonrası 3.haftada klinik olarak tam düzelme tarifleyen hastanın EUÖ puanı 4 idi. Kontrol ÇULT planlandı.